حقوق اساسی

(رشته مدیریت)

www.faragir.net

دکتر حسن خسروی
عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور

www.faragir.net

بسم الله الرحمن الرحیم

www.faragir.net

www.faragir.net

حقوق اساسی

www.faragir.net

دکتر حسن خسروی

عضو هیأت علمی دانشگاه پیام نور

سرشناسه	: خسروی، حسن، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق اساسی (رشته مدیریت) / حسن خسروی.
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۵ -
مشخصات ظاهری	: ۳۰۴ ص.
شابک	: 978 - 600-114-297-0
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ۲۹۳ – ۳۰۴.
موضوع	: حقوق اساسی
موضوع	: حقوق اساسی ـ ـ ایران
رده‌بندی کنگره	:۱۳۹۵ ۶۷ح ۵خ / K ۳۱۶۵
رده‌بندی دیویی	: ۳۴۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۹۰۹۲۰

www.taraqir.net

انتشارات خرسندی

خیابان انقلاب ـ خیابان فخر رازی ـ خیابان لبافی‌نژاد ـ نرسیده به خیابان دانشگاه ـ پلاک ۱۷۴ ـ واحد ۲
تلفن ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵-۶۶۴۹۰۵۸۴

فروشگاه شماره ۱: دانشگاه تهران، دانشکده حقوق و علوم سیاسی تلفن: ۶۶۴۱۰۲۰۳
فروشگاه شماره ۲: میدان انقلاب، خ منیری جاوید (اردیبهشت)،پلاک ۹۲ تلفن: ۶۶۹۵۰۷۵۹
فروشگاه شماره ۳: خ انقلاب، نرسیده به میدان فردوسی، کوچه شهید براتی، دانشکده حقوق دانشگاه آزاد، طبقه زیرین (قسمت کتابفروشی): ۶۶۷۵۵۹۱۰

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www. Khorsandypub.com

حقوق اساسی (رشته مدیریت)

تألیف: دکتر حسن خسروی

چاپ سوم : ۱۳۹۵ ـ تیراژ: ۵۰۰ جلد ـ قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۰-۲۹۷-۱۱۴-۶۰۰-۹۷۸ ISBN: 978-600-114-297-0

تقدیم به کسانی که:

در پرتو قواعد اخلاقی زندگی می‌کنند؛

در برابر اراده و عظمت الهی تسلیم می‌گردند؛ و

در مکتب حق و عدالت و برابری، تفکر می‌کنند.

www.faragir.net

www.faragir.net

فهرست مطالب

پیشگفتار ۲۵

فصل اول: مفاهیم و مبانی حقوق اساسی ۲۷

مقدمه ۲۸

گفتار اول ـ مفاهیم مرتبط با حقوق اساسی ۳۰

مبحث اول ـ جامعه سیاسی ۳۰

مبحث دوم ـ قدرت سیاسی ۳۲

مبحث سوم ـ سیاست ۳۳

مبحث چهارم ـ نهاد سیاسی ۳۴

مبحث پنجم ـ حاکمیت قانون ۳۵

مبحث ششم ـ دستورگرایی ۳۶

گفتار دوم ـ تعریف حقوق اساسی ۳۶

گفتار سوم ـ موضوع حقوق اساسی ۳۸

گفتار چهارم ـ منابع حقوق اساسی ۳۹

مبحث اول ـ قانون اساسی ۳۹

مبحث دوم ـ قانون عادی ۴۰

مبحث سوم ـ آیین‌نامه‌های مصوب قوه مجریه ۴۱

مبحث چهارم ـ فرامین و احکام رؤسای کشور ۴۱

مبحث پنجم ـ عرف ۴۱

مبحث ششم ـ دکترین ۴۲

مبحث هفتم ـ رویه قضایی ۴۲

فصل دوم: قانون اساسی ۴۵

مقدمه ۴۶

گفتار اول ـ تاریخچه تدوین قانون اساسی ۴۶

www.faragir.net

گفتار دوم ـ مفهوم قانون اساسی ۴۷
گفتار سوم ـ ویژگی‌های قانون اساسی شایسته ۴۸
مبحث اول ـ تضمین حقوق ملت ۴۸
مبحث دوم ـ پذیرش حاکمیت مردم ۴۹
مبحث سوم ـ حاکمیت قانون ۴۹
مبحث چهارم ـ کلی بودن ۴۹
مبحث پنجم ـ برتر بودن ۵۰
مبحث ششم ـ درج ارزش‌های اجتماعی ۵۰
مبحث هفتم ـ مبتنی بر اصول و قواعد کلی حقوق ۵۱
مبحث هشتم ـ محدودیت قدرت سیاسی ۵۱
گفتار چهارم ـ نهاد واضع قانون اساسی ۵۱
گفتار پنجم ـ تصویب قانون اساسی ۵۲
مبحث اول ـ شیوه غیرمردم‌سالار ۵۲
مبحث دوم ـ شیوه مختلط ۵۳
مبحث سوم ـ شیوه مردم‌سالار ۵۳
گفتار ششم ـ صیانت از قانون اساسی ۵۳
مبحث اول ـ صیانت و کنترل غیررسمی ۵۴
مبحث دوم ـ صیانت رسمی ۵۵
الف ـ پاسدار تقنینی ۵۵
ب ـ پاسدار قضایی ۵۶
ج ـ پاسدار ویژه ۵۷

فصل سوم: مفهوم و ساختار دولت ۵۹
مقدمه ۶۰
گفتار اول ـ مفهوم دولت ۶۰
مبحث اول ـ معنای دولت ۶۰
الف ـ دولت به معنای عام ۶۰
ب ـ دولت به معنای خاص ۶۱

www.faragir.net

ج ـ طبقه فرمانروایان ۶۱
مبحث دوم ـ حکومت ۶۲
الف ـ مفهوم حکومت ۶۲
ب ـ تفاوت دولت با حکومت ۶۲
مبحث سوم ـ عناصر تشکیل‌دهنده دولت ۶۳
الف ـ گروه انسانی ۶۳
ـ تعریف ملت (گروه انسانی) ۶۳
ب ـ سرزمین ۶۵
ج ـ قدرت عالی سیاسی ۶۵
مبحث چهارم ـ حاکمیت ۶۶
الف ـ مفهوم مشروعیت (Legitimacy) ۶۶
ب ـ مفهوم حاکمیت ۶۷
مبحث پنجم ـ منشأ حاکمیت ۶۸
الف ـ نظریه حاکمیت الهی (تئوکراتیک) ۶۸
ب ـ نظریه حاکمیت مردمی ـ ملی (دمکراتیک) ۶۸
گفتار دوم ـ ساختار دولت ۷۰
مبحث اول ـ دولت بسیط ۷۱
مبحث دوم ـ دولت مرکب ۷۲
ـ خصایص دولت فدرال ۷۳
مبحث سوم ـ دولت یا رژیم دمکراتیک ۷۴
الف ـ شرایط تحقق رژیم دمکراتیک ۷۶
ب ـ شاخصه‌های رژیم دمکراتیک ۷۷

فصل چهارم: اصل تفکیک قوا ۷۹

مقدمه ۸۰
گفتار اول ـ مفهوم تفکیک قوا ۸۰
گفتار دوم ـ نظریات ۸۱
مبحث اول ـ ارسطو ۸۲

www.farabir.net

مبحث دوم ـ جان لاک ۸۳
مبحث سوم ـ شارل دومنتسکیو ۸۴
مبحث چهارم ـ ژان ژاک روسو ۸۷
گفتار سوم ـ نتایج نظریات تفکیک قوا ۸۹
مبحث اول ـ تفکیک افقی و مطلق قوا ۸۹
مبحث دوم ـ تفکیک عمودی و نسبی قوا ۹۰
گفتار چهارم ـ انواع رژیم‌های سیاسی از منظر تفکیک قوا ۹۱
مبحث اول ـ رژیم ریاستی (Presidentialism) ۹۱
مبحث دوم ـ رژیم پارلمانی (Parliamentarism) ۹۴
مبحث سوم ـ رژیم نیمه‌ریاستی ـ نیمه‌پارلمانی ۹۶

فصل پنجم: ماهیت حکومت جمهوری اسلامی ایران ۹۹
مقدمه ۱۰۰
گفتار اول ـ مفهوم جمهوری اسلامی ۱۰۰
مبحث اول ـ مفهوم جمهوریت ۱۰۱
الف ـ تعریف ۱۰۱
ب ـ شاخصه‌های جمهوریت ۱۰۳
۱ـ پذیرش حاکمیت ملی ۱۰۳
۲ـ انتخابی بودن حکومت ۱۰۳
۳ـ تحدید قدرت سیاسی ۱۰۴
۴ـ پاسخگویی حاکمان ۱۰۴
۵ـ نظام شفاف ۱۰۴
۶ـ نظارت همگانی ۱۰۵
۷ـ حاکمیت قانون ۱۰۵
۸ـ اصل نمایندگی ۱۰۶
۹ـ اصل تفکیک قوا ۱۰۶
ج ـ جمهوریت در نظام اسلامی ایران ۱۰۷

www.faragir.net

۱ـ دیدگاه حضرت امام(ره)..... ۱۰۷
۲ـ جمهوریت از منظر قانون اساسی ۱۰۸
مبحث دوم ـ اسلامیت..... ۱۱۱
الف ـ معنای اسلامیت ۱۱۱
ب ـ شاخصه‌های اسلامیت نظام..... ۱۱۲
۱ـ اصل حاکمیت الهی و خدامحوری..... ۱۱۲
۲ـ اصل تعیین سرنوشت..... ۱۱۳
۳ـ مشارکت عمومی..... ۱۱۳
۴ـ کرامت انسانی ۱۱۳
۵ـ برابری و مساوات..... ۱۱۳
۶ـ عدالت ۱۱۴
۷ـ احکام و موازین الهی..... ۱۱۴
ج ـ اسلامیت در نظام حکومتی ایران ۱۱۴
۱ـ دیدگاه حضرت امام ۱۱۴
۲ـ اسلامیت از منظر قانون اساسی ۱۱۵
مبحث سوم ـ رابطه جمهوریت و اسلامیت..... ۱۱۶
گفتار دوم ـ ماهیت حاکمیت..... ۱۱۷
مبحث اول ـ مفهوم حاکمیت..... ۱۱۸
الف ـ حاکمیت الهی..... ۱۱۸
ـ جلوه‌های تحقق حاکمیت الهی در قانون اساسی ۱۱۸
۱ـ اصل ولایت و رهبری ۱۱۸
۲ـ قانون‌گذاری اسلامی ۱۱۹
ب ـ حاکمیت مردمی ـ ملی..... ۱۲۰
ـ جلوه‌های حاکمیت مردمی ـ ملی در قانون اساسی ۱۲۰
مبحث سوم ـ رابطه حاکمیت الهی با حاکمیت مردمی ـ ملی ۱۲۱
گفتار سوم ـ ساختار سیاسی حکومت..... ۱۲۳

www.faragir.net

مبحث اول ـ ماهیت تفکیک قوا در ساختار سیاسی ۱۲۳
الف ـ تفکیک قوا ۱۲۴
ب ـ استقلال قوا ۱۲۴
ج ـ تعامل و روابط قوای حاکم ۱۲۵
د ـ تئوری نظارت ولایت فقیه ۱۲۵

فصل ششم: مبانی و اصول راهبردی نظام سیاسی ایران ۱۲۷

مقدمه ۱۲۸
گفتار اول ـ اصول اعتقادی و مذهبی ۱۲۸
گفتار دوم ـ اصل برابری و جایگاه مردم ۱۳۰
گفتار سوم ـ آزادی عقیده و بیان ۱۳۱
گفتار چهارم ـ خانواده ۱۳۲
گفتار پنجم ـ عدالت ۱۳۳
گفتار ششم ـ امور تربیتی، آموزشی، علمی و فرهنگی ۱۳۴
گفتار هفتم ـ امر زمامداری ۱۳۵
گفتار هشتم ـ اصول سیاست خارجی ۱۳۷
گفتار نهم ـ اصول ملی ۱۳۹
مبحث اول ـ آزادی ۱۳۹
مبحث دوم ـ استقلال ۱۴۰
مبحث سوم ـ وحدت ملی ۱۴۰
الف ـ اصل برابری و عدم تبعیض ۱۴۱
ب ـ اقلیت‌های مذهبی ۱۴۱
ج ـ زبان و خط رسمی ۱۴۱
د ـ تاریخ رسمی ۱۴۲
هـ ـ پرچم رسمی ۱۴۲
مبحث چهارم ـ تمامیت ارضی کشور ۱۴۳
گفتار دهم ـ اصول اقتصادی ۱۴۳

www.faragir.net

مبحث اول ـ اصول راهبردی و کلی امور اقتصادی ۱۴۴
الف ـ اصل وسیله بودن اقتصاد ۱۴۴
ب ـ عدالت اقتصادی ۱۴۴
ج ـ استقلال اقتصادی ۱۴۷
مبحث دوم ـ بخش‌های اقتصادی ۱۴۸
الف ـ بخش دولتی ۱۴۸
ب ـ بخش تعاونی ۱۴۹
ج ـ بخش خصوصی ۱۵۰

فصل هفتم: حقوق ملّت ۱۵۳

مقدمه ۱۵۴
گفتار اول ـ حقوق مدنی و سیاسی ۱۵۵
مبحث اول ـ حق‌ها و آزادی‌های فردی و شخصی ۱۵۵
الف ـ حق حیات ۱۵۶
ب ـ حق امنیت ۱۵۶
ج ـ حق حریم خصوصی ۱۵۸
د ـ حق رفت و آمد آزاد و اقامت ۱۵۸
مبحث دوم ـ آزادی‌های فکری ۱۵۹
مبحث سوم ـ آزادی اطلاعات و مطبوعات ۱۶۱
مبحث چهارم ـ آزادی‌های سیاسی ۱۶۱
گفتار دوم ـ حقوق و آزادی‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۱۶۳
مبحث اول ـ آزادی انتخاب شغل و حق به کار ۱۶۳
مبحث دوم ـ آزادی سندیکایی ۱۶۴
مبحث سوم ـ حق به رفاه و تأمین اجتماعی ۱۶۴
مبحث چهارم ـ حق آموزش و پرورش ۱۶۵
مبحث پنجم ـ حقوق و آزادی‌های برابر اجتماعی ۱۶۶
مبحث ششم ـ حق به خانواده شایسته ۱۶۶

www.faragir.net

مبحث هفتم ـ آزادی تشکل‌ها و اجتماعات ۱۶۷
مبحث هشتم ـ حق تابعیت ۱۶۸
گفتار سوم ـ حقوق قضایی ۱۶۹
مبحث اول ـ حق دادخواهی ۱۶۹
مبحث دوم ـ حق دادرسی منصفانه ۱۷۰

فصل هشتم: نهاد رهبری ۱۷۳
مقدمه ۱۷۴
گفتار اول ـ مبانی نظری ولایت فقیه ۱۷۵
مبحث اول ـ معنی ولایت ۱۷۶
مبحث دوم ـ دلایل موجه‌ساز اثبات اعمال ولایت در زمان غیبت ۱۷۶
الف ـ دلایل نقلی ۱۷۶
۱ ـ آیات قرآن کریم ۱۷۶
۲ ـ روایات و سیره عملی ۱۷۷
ب ـ دلایل عقلی ۱۷۸
گفتار دوم ـ نهاد رهبری در قانون اساسی ۱۷۹
مبحث اول ـ شرایط و صفات مقام رهبری ۱۸۰
مبحث دوم ـ نحوه انتخاب مقام رهبری ۱۸۱
مبحث سوم ـ مجلس خبرگان رهبری ۱۸۱
الف ـ تعداد اعضاء ۱۸۲
ب ـ شرایط عضویت ۱۸۲
ج ـ دوره‌ی عضویت ۱۸۳
د ـ وظایف مجلس خبرگان ۱۸۳
۱ـ نحوه‌ی انتخاب مقام رهبری ۱۸۳
۲ـ نظارت بر عملکرد مقام رهبری ۱۸۴
مبحث چهارم ـ پایان رهبری ۱۸۵
گفتار سوم ـ وظایف و اختیارات رهبری ۱۸۶

www.faragir.net

مبحث اول ـ وظایف و اختیارات رهبری در ساختار سازمانی کشور ۱۸۸
مبحث دوم ـ وظایف و اختیارات مقام رهبری به موجب قانون اساسی ۱۸۸
الف ـ تعیین سیاست‌های کلی نظام و نظارت بر اجرای آن‌ها ۱۸۹
ب ـ فرمان همه‌پرسی ۱۸۹
ج ـ فرماندهی کل نیروهای مسلح ۱۸۹
د ـ حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه‌گانه ۱۹۰
هـ ـ حل معضلات نظام ۱۹۰
و ـ نظارت تشریعی بر امر قانون‌گذاری ۱۹۱
ز ـ نظارت اجرایی و تنفیذی در مدیریت اجرایی کشور ۱۹۱
۱ـ فرماندهی کل نیروهای مسلح ۱۹۲
۲ـ تأیید صلاحیت و امضاء حکم ریاست جمهوری ۱۹۲
۳ـ عزل رئیس جمهور ۱۹۲
۴ـ نظارت شرعی بر مصوبات قوه‌ی مجریه ۱۹۳
ح ـ نظارت بر امر قضا ۱۹۳
۱ـ نصب و عزل رئیس قوه‌ی قضائیه ۱۹۳
۲ـ عفو و تخفیف مجازات محکومین ۱۹۴
۳ـ نظارت بر برخی نهادهای خاص ۱۹۴
ط ـ مدیریت برخی نهادهای خاص ۱۹۵

فصل نهم: قوه‌ی مقننه ۱۹۷
مقدمه ۱۹۸
گفتار اول ـ کلیات ۱۹۸
مبحث اول ـ مفهوم قوه‌ی مقننه ۱۹۸
مبحث دوم ـ سمت نمایندگی ۱۹۹
الف ـ مفهوم نمایندگی ۱۹۹
ب ـ ویژگی‌های نمایندگی ۱۹۹
مبحث سوم ـ مصونیت پارلمانی ۲۰۰

www.faragir.net

ـ مفهوم مصونیت پارلمانی ۲۰۰
گفتار دوم ـ قوه‌ی مقننه در نظام جمهوری اسلامی ایران ۲۰۱
مبحث اول ـ اعمال قوه‌ی مقننه ۲۰۱
مبحث دوم ـ ارکان قوه‌ی مقننه ۲۰۱
گفتار سوم ـ مجلس شورای اسلامی ۲۰۲
مبحث اول ـ کلیات و ساختار سازمانی مجلس شورای اسلامی ۲۰۲
الف ـ تشکیل مجلس شورای اسلامی ۲۰۲
ب ـ فرایند انتخابات مجلس شورای اسلامی ۲۰۲
۱ـ شرایط انتخاب کنندگان ۲۰۲
۲ـ شرایط انتخاب‌شوندگان ۲۰۳
۳ـ نظام انتخاباتی ۲۰۳
۴ـ مدیریت انتخابات ۲۰۴
مبحث دوم ـ ساختار سازمانی مجلس شورای اسلامی ۲۰۵
الف ـ افتتاح مجلس ۲۰۵
ب ـ رسیدگی به اعتبارنامه نمایندگی ۲۰۵
ج ـ تشکیل هیأت رئیسه دائم ۲۰۵
و ـ کمیسیون‌های داخلی مجلس ۲۰۶
ز ـ جلسات مجلس ۲۰۶
۱ـ جلسات علنی ۲۰۶
ح ـ مصونیت پارلمانی ۲۰۷
ط ـ اختتام دوره‌ی نمایندگی ۲۰۷
گفتار چهارم ـ وظایف و اختیارات مجلس شورای اسلامی ۲۰۸
مبحث اول ـ قانون‌گذاری ۲۰۸
مبحث دوم ـ انواع قوانین مصوب مجلس ۲۰۹
الف ـ قوانین عادی معمولی ۲۰۹
ب ـ قوانین ارگانیک ۲۰۹

www.faragir.net

ج ـ قوانین تفویضی ۲۱۰
۱ـ قلمرو قانون‌گذاری ۲۱۰
۲ـ مصادیق قوانین تفویضی ۲۱۱
د ـ قوانین تفسیری ۲۱۲
هـ ـ عهدنامه‌های بین‌المللی ۲۱۲
مبحث سوم ـ مراحل وضع قانون ۲۱۲
الف ـ پیشنهاد و تصویب ۲۱۲
۱ـ تعریف ۲۱۳
۲ـ چگونگی تصویب عادی طرح‌ها و لوایح ۲۱۳
ب ـ تأیید مصوبه ۲۱۴
ج ـ امضای مصوبات ۲۱۴
د ـ انتشار قانون ۲۱۴
مبحث چهارم ـ نظارت بر امور عمومی ۲۱۵
الف ـ نظارت عمومی و اطلاعی ۲۱۵
۱ـ کمیسیون اصل نودم ۲۱۵
۲ـ تحقیق و تفحص ۲۱۶
ب ـ نظارت تصویبی ۲۱۶
ج ـ نظارت مالی ۲۱۷
د ـ نظارت اختصاصی بر قوه‌ی مجریه ۲۱۸
۱ـ نظارت تأسیسی ۲۱۸
۲ـ نظارت سیاسی ۲۲۰
گفتار پنجم ـ شورای نگهبان ۲۲۳
مبحث اول ـ ساختار شورای نگهبان ۲۲۳
الف ـ ترکیب اعضاء ۲۲۳
ب ـ انتخاب دبیر، قائم‌مقام و سخنگو ۲۲۴
مبحث دوم ـ وظایف و اختیارات شورای نگهبان ۲۲۴

www.faragir.net

الف ـ حضور در مجلس ۲۲۴
۱ـ حضور اختیاری ۲۲۴
۲ـ حضور ضروری ۲۲۴
۳ـ حضور تشریفاتی ۲۲۵
ب ـ نظارت شرعی بر قوانین و مقررات گذشته ۲۲۵
ج ـ نظارت شرعی و قانون اساسی بر مصوبات مجلس ۲۲۶
د ـ نظارت شرعی بر مصوبات قوه‌ی مجریه ۲۲۶
هـ ـ تفسیر قانون اساسی ۲۲۷
۱ـ درخواست تفسیر ۲۲۷
۲ـ چگونگی انجام تفسیر ۲۲۷
و ـ نظارت بر انتخابات ۲۲۷

فصل دهم: قوه‌ی مجریه ۲۲۹
مقدمه ۲۳۰
کلیات ۲۳۰
مبحث اول ـ وظایف قوه‌ی مجریه ۲۳۰
مبحث دوم ـ جایگاه قوه‌ی مجریه جمهوری اسلامی ایران در نظام تفکیک قوا ۲۳۱
گفتار اول ـ رئیس کشور ۲۳۲
گفتار دوم ـ ریاست جمهوری ۲۳۴
مبحث اول ـ شرایط و نحوه‌ی انتخاب رئیس‌جمهور ۲۳۴
مبحث دوم ـ نحوه‌ی انتخاب رئیس‌جمهور ۲۳۴
مبحث سوم ـ دوره‌ی ریاست جمهوری ۲۳۵
مبحث چهارم ـ امضای حکم ریاست جمهوری ۲۳۵
مبحث پنجم ـ کفالت ریاست جمهوری ۲۳۶
مبحث ششم ـ وظایف و اختیارات رئیس‌جمهور ۲۳۷
الف ـ محدوده صلاحیت ۲۳۷
ب ـ مسئولیت و پاسخگویی رئیس‌جمهور ۲۳۷

www.faragir.net

۱ـ پاسخگویی سیاسی ۲۳۸
۲ـ پاسخگویی کیفری ۲۳۸
۳ـ پاسخگویی قانونی ۲۳۸
۴ـ پاسخگویی مدنی و حقوقی ۲۳۹
۵ـ پاسخگویی مالی ۲۳۹
۶ـ پاسخگویی اخلاقی ۲۳۹
ج ـ وظایف و اختیارات رئیس‌جمهور در امور کلی کشور ۲۳۹
۱ـ مسئولیت اجرای قانون اساسی ۲۴۰
۲ـ اعطاء نشان‌های دولتی ۲۴۰
۳ـ نمایندگی کشور در مجامع بین‌المللی ۲۴۰
۴ـ ریاست و عضویت در برخی نهادهای حکومتی ۲۴۰
۵ـ وظایف و اختیارات رئیس‌جمهور در ارتباط با قوه‌ی مقننه ۲۴۱
۶ـ وظایف و اختیارات رئیس‌جمهور در قوه‌ی قضائیه ۲۴۱
۷ـ وظایف و اختیارات رئیس‌جمهور در ارتباط با قوه‌ی مجریه ۲۴۲
گفتار سوم ـ وزراء ۲۴۴
مبحث اول ـ شرایط و چگونگی انتخاب وزیر ۲۴۵
مبحث دوم ـ رأی اعتماد ۲۴۵
مبحث سوم ـ نهاد وزارتخانه ۲۴۵
مبحث چهارم ـ پاسخگویی وزیر ۲۴۶
الف ـ پاسخگویی سیاسی ۲۴۶
ب ـ پاسخگویی مدنی ۲۴۶
ج ـ پاسخگویی مالی ۲۴۶
د ـ پاسخگویی کیفری ۲۴۶
هـ ـ پاسخگویی اخلاقی ۲۴۶
مبحث پنجم ـ وظایف و اختیارات وزیر ۲۴۷
گفتار چهارم ـ هیأت وزیران ۲۴۷

www.taragir.net

مبحث اول ـ جایگاه حقوقی ۲۴۷
مبحث دوم ـ چگونگی تشکیل ۲۴۸
مبحث سوم ـ طول دوره ۲۴۸
مبحث چهارم ـ کمیسیون‌های هیأت دولت ۲۴۸
مبحث پنجم ـ وظایف و اختیارات هیأت وزیران ۲۴۹
الف ـ تصویب لوایح قانونی ۲۴۹
ب ـ تصویب صلح دعاوی ۲۴۹
ج ـ حل اختلاف بین دستگاه‌های دولتی ۲۵۰
د ـ اتخاذ تصمیمات لازم‌الاجرا ۲۵۰
هـ ـ سایر وظایف و اختیارات ۲۵۱
گفتار پنجم ـ مصوبات قوه‌ی مجریه ۲۵۱
مبحث اول ـ مقامات ذی‌صلاح وضع مقررات عمومی ۲۵۲
مبحث دوم ـ انواع مصوبات قوه‌ی مجریه ۲۵۳
الف ـ آیین‌نامه ۲۵۳
ب ـ بخشنامه ۲۵۳
مبحث سوم ـ محدوده مصوبات دولت ۲۵۴
مبحث چهارم ـ کنترل مصوبات دولت ۲۵۴
الف ـ نظارت قانونی ۲۵۵
ب ـ نظارت شرعی ۲۵۵
ج ـ نظارت قضایی ۲۵۶

فصل یازدهم: قوه‌ی قضاییه ۲۵۷
مقدمه ۲۵۸
گفتار اول ـ جایگاه قوه‌ی قضائیه جمهوری اسلامی ایران در نظام تفکیک قوا ۲۵۸
گفتار دوم ـ استقلال قضایی ۲۵۹
مبحث اول ـ استقلال دستگاه و امر قضا ۲۵۹
مبحث دوم ـ استقلال قاضی ۲۶۰

www.taragir.net

گفتار سوم ـ اهداف و وظایف قوه‌ی قضائیه ۲۶۰
مبحث اول ـ اهداف کلی قوه‌ی قضائیه ۲۶۱
مبحث دوم ـ وظایف قوه‌ی قضائیه ۲۶۱
گفتار چهارم ـ ساختار تشکیلاتی قوه‌ی قضائیه ۲۶۲
مبحث اول ـ مقام رهبری ۲۶۲
مبحث دوم ـ رئیس قوه‌ی قضائیه ۲۶۲
الف ـ نصب و عزل ۲۶۲
ب ـ وظایف و اختیارات ۲۶۳
گفتار پنجم ـ قضات ۲۶۴
مبحث اول ـ انتصاب ۲۶۵
مبحث دوم ـ شرایط و صفات قاضی ۲۶۵
مبحث سوم ـ وظایف و اختیارات قضات ۲۶۶
الف ـ رسیدگی به دعاوی ۲۶۶
ب ـ عدم اجرای مصوبات مغایر قانون و شرع دولت ۲۶۶
ج ـ تفسیر قوانین ۲۶۶
د ـ صدور حکم ۲۶۷
مبحث چهارم ـ اصل مصونیت قضایی ۲۶۷
گفتار ششم ـ وزیر دادگستری ۲۶۸
مبحث اول ـ چگونگی انتخاب وزیر دادگستری ۲۶۸
مبحث دوم ـ جایگاه حقوقی وزارت دادگستری ۲۶۸
الف ـ تنظیم روابط قوه‌ی قضائیه با سایر قوا ۲۶۸
ب ـ نظام تفویض اختیار ۲۶۹
گفتار هفتم ـ دادگاه‌ها ۲۶۹
مبحث اول ـ دیوان عالی کشور ۲۷۰
مبحث دوم ـ دادگاه‌های عمومی ۲۷۰
مبحث سوم ـ دادگاه‌های اختصاصی ۲۷۱

www.farajir.net

الف ـ دادگاه انقلاب ۲۷۱
ب ـ دیوان عدالت اداری ۲۷۲
ج ـ دادگاه نظامی ۲۷۲
د ـ دادگاه ویژه روحانیت ۲۷۲
گفتار هشتم ـ برخی نهادهای زیرمجموعه قوه‌ی قضائیه ۲۷۳
مبحث اول ـ سازمان بازرسی کل کشور ۲۷۳
مبحث دوم ـ سازمان پزشکی قانونی ۲۷۳
مبحث سوم ـ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور ۲۷۴
فصل دوازدهم: نهادهای خاصّ اعمال کننده‌ی حاکمیت ۲۷۵
مقدمه ۲۷۶
گفتار اول ـ شوراهای محلی ۲۷۶
ـ شوراهای محلی در قانون اساسی ۲۷۶
الف ـ تأسیس شورا ۲۷۶
ب ـ اهداف شوراها ۲۷۶
ج ـ شکل گیری شوراها ۲۷۷
د ـ انواع شوراها ۲۷۷
هـ ـ نظارت بر شوراها ۲۷۸
۱ـ نهادهای ناظر ۲۷۸
۲ـ چگونگی اعمال نظارت ۲۷۹
گفتار دوم ـ صدا و سیما ۲۸۱
مبحث اول ـ مبانی فکری ۲۸۱
مبحث دوم ـ نظام حقوقی صدا و سیما ۲۸۲
الف ـ مدیریت صدا و سیما ۲۸۲
ب ـ نظارت بر عملکرد صدا و سیما ۲۸۲
گفتار سوم ـ شورای بازنگری قانون اساسی ۲۸۳
مبحث اول ـ ضرورت بازنگری ۲۸۳

www.faragir.net

مبحث دوم ـ شورای بازنگری در قانون اساسی ۲۸۳
الف ـ ترکیب شورا ۲۸۳
ب ـ انجام همه‌پرسی ۲۸۴
ج ـ محدودیت‌های بازنگری ۲۸۴
گفتار چهارم ـ شورای عالی امنیت ملی ۲۸۵
مبحث اول ـ اهداف ۲۸۵
مبحث دوم ـ ساختار تشکیلاتی ۲۸۶
مبحث سوم ـ وظایف و اختیارات ۲۸۷
گفتار پنجم ـ مجمع تشخیص مصلحت نظام ۲۸۸
مبحث اول ـ زمینه‌های شکل‌گیری ۲۸۸
مبحث دوم ـ ساختار مجمع ۲۹۰
مبحث سوم ـ وظایف و اختیارات ۲۹۰
الف ـ حل اختلاف بین مجلس و شورای نگهبان ۲۹۰
ب ـ نهاد مشورتی تصمیمات مقام رهبری ۲۹۱
۱ـ مشاوره در تعیین سیاست‌های کلی نظام ۲۹۱
۲ـ مشورت در نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام ۲۹۱
۳ـ مشاوره در بازنگری قانون اساسی ۲۹۲
۴ـ مشورت در حل معضلات نظام ۲۹۲
ج ـ قانون‌گذاری ۲۹۲
د ـ سایر وظایف ۲۹۲
کتاب‌نامه ۲۹۳
الف ـ منابع فارسی ۲۹۳
اول ـ کتب ۲۹۳
دوم ـ مقاله‌ها و جزوه‌های درسی ۳۰۱
ب ـ منابع انگلیسی ۳۰۲

www.farsgir.net